Systemy wbudowane - wykład 3

Przemek Błaśkiewicz

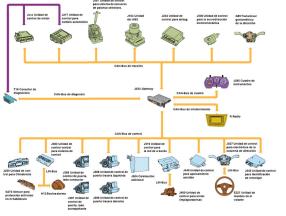
22 kwietnia 2018

1/59

CAN – controller area network

2/59

CAN – controller area network

3/59

CAN - specyfikacja

• transmisja typu broadcast (semi dupleks) - multi-master

lotes	
lotes	
lotes	
lotes	

CAN - specyfikacja Notes • transmisja typu broadcast (semi dupleks) - multi-master o transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach 5 / 59 CAN - specyfikacja Notes • transmisja typu broadcast (semi dupleks) - multi-master • transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach CSMA/CA - carrier sense multiple acces / collision avoidance 6 / 59 CAN - specyfikacja Notes • transmisja typu broadcast (semi dupleks) - multi-master • transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach • CSMA/CA - carrier sense multiple acces / collision avoidance ullet przepustowość do 1Mbps na odległość do 40m (ok. 50% zawartości ramki to dane) CAN - specyfikacja Notes o transmisja typu broadcast (semi dupleks) - multi-master o transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach • CSMA/CA - carrier sense multiple acces / collision avoidance • przepustowość do 1Mbps na odległość do 40m (ok. 50% zawartości ramki to dane) • standard CAN definiuje warstwę fizyczną i łącza danych

CAN - specyfikacja

- transmisja typu broadcast (semi dupleks) multi-master
- o transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach
- CSMA/CA carrier sense multiple acces / collision avoidance
- przepustowość do 1Mbps na odległość do 40m (ok. 50% zawartości ramki to dane)
- standard CAN definiuje warstwę fizyczną i łącza danych
   połączenie logiczne (identyfikatory + "dane")

9/59

CAN - specyfikacja

- o transmisja typu broadcast (semi dupleks) multi-master
- o transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach
- CSMA/CA carrier sense multiple acces / collision avoidance
- przepustowość do 1Mbps na odległość do 40m (ok. 50% zawartości ramki to dane)
- standard CAN definiuje warstwę fizyczną i łącza danych
  - połączenie logiczne (identyfikatory + "dane")
  - kontrola dostępu do medium (MAC)

10/59

CAN - specyfikacja

- transmisja typu broadcast (semi dupleks) multi-master
- o transmisja asynchroniczna, szeregowa, oparta na ramkach
- CSMA/CA carrier sense multiple acces / collision avoidance
- przepustowość do 1Mbps na odległość do 40m (ok. 50% zawartości ramki to dane)
- standard CAN definiuje warstwę fizyczną i łącza danych
  - połączenie logiczne (identyfikatory + "dane")
  - kontrola dostępu do medium (MAC)
  - low/high speed CAN

11/59

CAN – fizyczność i łącze danych

Warstwa fizyczna

Definiuje poziomy sygnałów (napięcia) oraz jaki jest stan dominujący. Określa sposób kodowania poszczególnych bitów oraz określa synchronizację magistrali.

Notes	
Notes	
Notes	
Notes	
INOTCO	

CAN – fizyczność i łącze danych	
	Notes
Warstwa fizyczna Definiuje poziomy sygnałów (napięcia) oraz jaki jest stan	
dominujący. Określa sposób kodowania poszczególnych bitów oraz określa synchronizację magistrali.	
Warstwa łącza danych	
Definiuje strukturę ramki, sposoby sygnalizacji błędów i mechanizm	
MAC (dostępu do medium).	
13/59	
CAN - fizycznie	
	Notes
wymagany jest MAC na poziomie bitowym	
14/59	
CAN - fizycznie	
,	Notes
wymagany jest MAC na poziomie bitowym	
bity dominujące i recesywne	
15/59	
CAN - fizycznie	Notes
	Notes
CAN - fizycznie • wymagany jest MAC na poziomie bitowym	Notes
CAN - fizycznie wymagany jest MAC na poziomie bitowym bity dominujące i recesywne	Notes
CAN - fizycznie • wymagany jest MAC na poziomie bitowym	Notes
CAN - fizycznie wymagany jest MAC na poziomie bitowym bity dominujące i recesywne mechaniczne aspekty (wtyki, medium) nie określone w	Notes
CAN - fizycznie wymagany jest MAC na poziomie bitowym bity dominujące i recesywne mechaniczne aspekty (wtyki, medium) nie określone w	Notes

CAN - fizycznie

- wymagany jest MAC na poziomie bitowym
- bity dominujące i recesywne
- mechaniczne aspekty (wtyki, medium) nie określone w standardzie

często:

17 / 59

CAN - fizycznie

- wymagany jest MAC na poziomie bitowym
- bity dominujące i recesywne
- mechaniczne aspekty (wtyki, medium) nie określone w standardzie

często:

• 9-cio pinowy wtyk D-sub: CAN-Lo, GND, CAN-Hi, CAN-V+

18 / 59

CAN - fizycznie

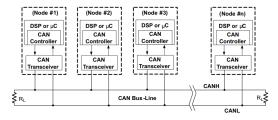
- wymagany jest MAC na poziomie bitowym
- bity dominujące i recesywne
- mechaniczne aspekty (wtyki, medium) nie określone w standardzie

często:

- 9-cio pinowy wtyk D-sub: CAN-Lo, GND, CAN-Hi, CAN-V+
- wspólna szyna zasilająca +5V (3.3V opcjonalnie) oraz GND

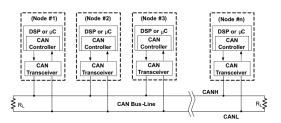
19/59

CAN - magistrala

Notes		
Notes		
110103		
-		
Notes		
Notes		

CAN - magistrala

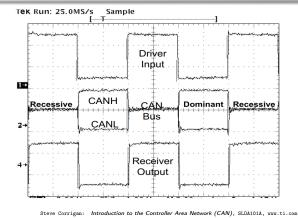

Sygnalizacja różnicowa

Sygnał "bez niczego"jest utrzymywany w okolicach 2.5V. CAN-Hi jest podciągany o 1V w górę, a CAN-Lo o 1V w dół, co daje 2V różnicy między parą linii sygnałowych.

21/59

CAN - magistrala

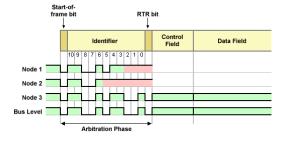

22 / 5

CAN - arbitraż magistrali

23 / 59

CAN - arbitraż magistrali

Notes	
Notes	
Notes	
Notes	

CAN - mechanizmy wykrywania błędów		
		Notes
Poziom wiadomości:		
AF.	:/59	
za	7 59	
CAN - mechanizmy wykrywania błędów		
		Notes
Poziom wiadomości:		
◆ CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)		
26	i / 59	
	//59	
CAN - mechanizmy wykrywania błędów	5/59	Notes
	1/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów	./59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości:	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	1/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)	7/59	Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		Notes
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: OCRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości:		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) • ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: • CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		
CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) CAN - mechanizmy wykrywania błędów Poziom wiadomości: ORC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu)		

Poziom wiadomości:	
• CRC (15 bitów + 1 bit odstępu)	
 ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF 	
Poziom bitów:	
29/59	
CAN - mechanizmy wykrywania błędów	
	Notes
Poziom wiadomości:	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) 	
 bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF 	
Poziom bitów:	
monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres)	
30 / 59	
CANL	
CAN - mechanizmy wykrywania błędów	Notes
Poziom wiadomości:	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów:	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: <ul> monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing CAN - łącze danych 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: <ul> monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing CAN - łącze danych 	Notes
 CRC (15 bitów + 1 bit odstępu) ACK (1 bit potwierdzenia + 1 bit odstępu) bity recesywne: CRC-del ACK-del, SOF, EOF Poziom bitów: <ul> monitorowanie magistrali danych (! ACK, adres) bit stuffing CAN - łącze danych 	Notes

CAN - mechanizmy wykrywania błędów

CAN - łącze danych

Typy ramek:

- danych faktycznie przesyła dane
- zdalnego wywołania żądanie przesłania danych

33 / 59

CAN - łącze danych

Typy ramek:

- danych faktycznie przesyła dane
- zdalnego wywołania żądanie przesłania danych
- błędów w przypadku wystąpienia błędu

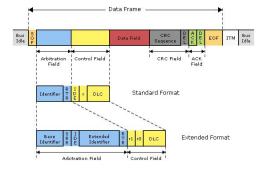
34 / 59

CAN - łącze danych

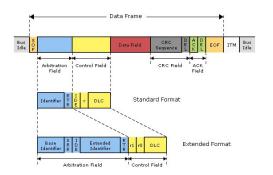
Typy ramek:

- danych faktycznie przesyła dane
- zdalnego wywołania żądanie przesłania danych
- błędów w przypadku wystąpienia błędu
- przepełnienia do uzyskania opóźnienia między ramką danych lub zdalnego wywołania

35 / 59

Notes	
Notes	
Notes	
Notes	

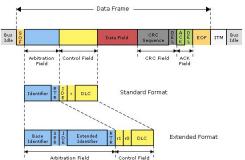
Format standard

RTR | remote transmission request - 0 dla ramek danych, 1 dla zdalnego wywołania id extension - 0 dla ramek formatu podstawowego, 1 dla rozszerzonego data iength - długość danych (0-8 bajtów) recesymy bit (2-dodiorza ma szanse) wysłać 0 (dominujący), bo nadawca wysyła 1 (recesywny) recesywny bit (1) end of frame - recesywny bit (1)

adbiorca ma szansę wysłać 0 (dominujący), bo nadawca wysyła 1 (recesywny)

EOF end of frame - recesywny bit (1)

7/

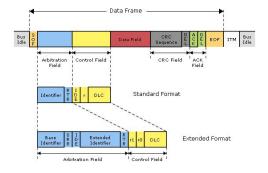

Format extended

SRR | substitute remote request - recesywny bit (1)
IDE | identifier extension bit - recesywny bit (1)

38 / 59

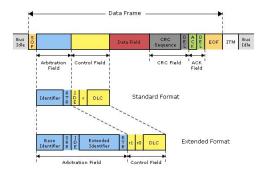
Notes

Ramka zdalna

 $\mathsf{RTR} = 1 \to \mathsf{przegrywa}$ arbitraż kiedy jednocześnie jest ramka danych z tym samym identyfikatorem

39 / 59

Ramka błędu

Składa się z 6 recesywnych i/lub dominujących (ERROR FLAG) (plus max 6 takich samych bitów od innych węztów) oraz 8 recesywnych (ERROR DELIMITER). Bity dominujące (dla ERROR FLAG) wysyła stacja będąca aktywną (tj. dla której nie określono błędnego działania). Bity recesywne wysyła stacja w stanie passive error.

lotes	
lotes	
lotes	

Każde urządzenie ma liczniki TxE, RxE (błędy przy nadawaniu, odbiorze).

- ① błąd przy nadawaniu $\rightarrow$ TxE += 8 (TxE- jeśli OK)*
- ② błąd przy odbiorze $\rightarrow$ RxE += 1 (RxE- jeśli OK)*
- $\ \ \, \textbf{3} \ \, \textbf{TxE} > 127 \ \textbf{lub} \ \, \textbf{RxE} > 127 \rightarrow \textit{passive error} \, \textbf{state}$

45 / 59

Error confinement

Każde urządzenie ma liczniki TxE, RxE (błędy przy nadawaniu, odbiorze).

- ① błąd przy nadawaniu $\rightarrow$ TxE += 8 (TxE- jeśli OK)*
- 2 błąd przy odbiorze $\rightarrow$ RxE += 1 (RxE- jeśli OK)*
- $\mbox{3} \mbox{ TxE} > \mbox{127 lub RxE} > \mbox{127} \rightarrow \mbox{\it passive error} \mbox{ state}$
- $\ \, \textbf{4} \ \, \text{TxE} > 255 \ \text{lub} \ \, \text{RxE} > 255 \ \rightarrow \textit{bus-off} \, \text{state}$

46 / 59

Error confinement

Każde urządzenie ma liczniki TxE, RxE (błędy przy nadawaniu, odbiorze).

- ① błąd przy nadawaniu $\rightarrow$ TxE += 8 (TxE- jeśli OK)*
- 2 błąd przy odbiorze $\rightarrow$ RxE += 1 (RxE- jeśli OK)*
- $\mbox{3 TxE} > \mbox{127 lub RxE} > \mbox{127} \rightarrow \mbox{\it passive error} \mbox{ state}$
- $\texttt{4 TxE} > 255 \; \mathsf{lub} \; \mathsf{RxE} > 255 \to \textit{bus-off} \; \mathsf{state}$

47 / 59

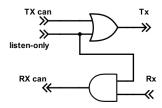
Auto-detekcja bitrate

domyślny (default) bit-rate

Notes		
Notes		
Notes		
NI .		
Notes		

Auto-detekcja bitrate Notes 1 domyślny (default) bit-rate automatyczna detekcja Auto-detekcja bitrate Notes 1 domyślny (default) bit-rate 2 automatyczna detekcja • pomiar czasu trwania pojedynczego bitu (jest taki?) 50 / 59 Auto-detekcja bitrate Notes domyślny (default) bit-rate 2 automatyczna detekcja pomiar czasu trwania pojedynczego bitu (jest taki?) cichutkie podsłuchiwanie (niektórzy nie potrafią...) Listen-only dla nieumiejących Notes

Listen-only dla nieumiejących

A jak już to umiemy to...

53 / 59

D		
12 i +	stuffing	٠
DIL.	Stullill	

Po każdych 5 takich samych bitach automatycznie wtawiany jest bit przeciwny:

54 / 59

Bit stuffing

Po każdych 5 takich samych bitach automatycznie wtawiany jest bit przeciwny:

by utrzymać synchronizację między węzłami

55 / 59

Bit stuffing

Po każdych 5 takich samych bitach automatycznie wtawiany jest bit przeciwny:

- by utrzymać synchronizację między węzłami
- nie dotyczy pól CRC, ACK

Notes	
Notes	
Notes	
	—
Notes	
NOTES	

Bit stuffing

Po każdych 5 takich samych bitach automatycznie wtawiany jest bit przeciwny:

- by utrzymać synchronizację między węzłami
- nie dotyczy pól CRC, ACK
- ullet 6 taki sam bit o błąd aktywnej stacji

57 / 59

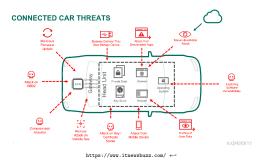
Bezpieczeństwo...

→ /nmw2017-kaspersky-avl-software-functions-gmbh-pave-way-for-secure-by-design-connected-cars/

58 / 59

Bezpieczeństwo...

 ${}_{\hookrightarrow \text{/mms2017-kaspersky-av1-software-functions-gmbh-pave-way-for-secure-by-design-connected-cars/} \\ \text{www.kaspersky.com/blog/connected-car-apps-revisited/18548/}$

59 / 59

Notes	
Notes	
Notes	
Notes	